

Kratki vodič za organizovanje Zero Waste događaja

Važnost Zero Waste praksi

Organizovanje događaja u skladu sa Zero Waste principima je ključno za smanjenje našeg ekološkog uticaja i promociju održivosti. Smanjivanjem količine otpada, očuvanjem resursa i podsticanjem savjesne potrošnje, možemo stvoriti pozitivne promjene i postaviti primjer za buduće događaje. Zero waste događaji ne samo da smanjuju količinu smeća koje se šalje na deponije već i edukuju učesnike o važnosti očuvanja životne sredine i održivom upravljanju resursima. Važno nam je da se prilikom organizovanja događaja, kada god je moguće, poštuju Zero Waste principi.

Korak-po-korak Vodič za organizaciju Zero Waste događaja

Korak 1: Odabir lokacije

Odaberite lokaciju koja podržava i omogućava organizovanje događaja sa manje otpada. Možete potražiti mjesta koja pružaju reciklažne i kompostne opcije. Idealno bi bilo da lokacija ima iskustvo sa održavanjem održivih događaja i/ili da je spremna za saradnju u cilju smanjenja otpada. Od ključne je važnosti uspostaviti jasnu komunikaciju i objasniti osoblju u objektu o načinu na koji želimo da upravljaju otpadom. Razgovarajte o tome da li će se koristiti predmeti za višekratnu upotrebu, da li će biti dozvoljeni predmeti za jednokratnu upotrebu i ko će biti odgovoran za čišćenje nakon događaja. U skladu sa odvojenim sakupljanjem otpada na događaju bilo bi poželjno odvojeni otpad po završetku događaja odnijeti u reciklažno dvorište, a ostatke hrane podijeliti gostima ili donirati onima u potrebi (npr. narodnoj kuhinji, azilu za pse itd).

Korak 2: Informisanje učesnika

Komunicirajte sa učesnicima da će događaj biti organizovan u skladu sa ZW praksama. Koristite digitalne metode promocije da prenesete ovu poruku. Naglasite važnost njihove uloge u uspjehu događaja i pružite uputstva o tome šta mogu da urade kako bi doprinijeli, kao na primjer da donesu višekratne predmete (npr. boce za višekratnu upotrebu).

Korak 3: Kreiranje jasnih oznaka i smjernica

Kako bi učesnici/ce na događaju pravilno odlagali otpad, važno je da u prostoru održavanja događaja postavite jasne oznake sa informacijama o kompostiranju i reciklaži. Koristite vizuelne smjernice za odlaganje otpada i pružite detaljna uputstva o pravilnom odlaganju različitih vrsta otpada. Jasno označite mjesta za sakupljanje plastike, stakla i organskog otpada. Jasne poruke osiguravaju da učesnici lako razumiju i slijede prakse odvojenog sakupljanja otpada.

Korak 4: Upravljanje otpadom od hrane

Otpad od hrane može biti značajan izazov, pa pažljivo planirajte kako biste smanjili količinu ostataka hrane nakon događaja. Potrudite se da količina hrane bude u skladu sa brojem učesnika. Komunicirajte svoje zero waste ciljeve sa dobavljačima, zamolite ih da koriste višekratni pribor za jelo i posuđe. Donirajte svu preostalu hranu onima kojima je potrebna ili dozvolite učesnicima da ponesu preostalu hranu. Razmislite o korišćenju keteringa koji nudi finger-food ili manje porcije koje ne zahtijevaju pribor za jelo, i birajte jela koja se mogu služiti na većem posuđu. Pazite na buffet stil serviranja jer može dovesti do većeg količine otpada od hrane.

Korak 5: Obezbeđivanje mjesta za punjenje vode

Potrudite se da na događaju postoji mjesto za dopunu boce za vodu. Informišite učesnike da donesu svoje višekratne boce za vodu, ili im obezbijedite boce ili višekratne čaše ukoliko je moguće. Takođe, razmislite o opcijama višekratnog pribora za jelo i posuđa, i izbjegavajte upotrebu stiropora i plastike. Ovaj korak značajno pomaže u smanjenju otpada od jednokratne plastike.

<u>Predmeti koje treba izbjegavati</u>	<u>Prihvatljive zamjene</u>
Plastični tanjiri za jednokratnu upotrebu	Višekratni tanjiri (stakleni, metalni itd.)
Plastične činije za jednokratnu upotrebu	Višekratne činije (staklo, glina...)
Plastični pribor za jelo za jednokratnu upotrebu	Višekratni pribor
Plastične kutije za hranu za jednokratnu upotrebu	Višekratne kutije
Plastične flaše za vodu	Višekratne flaše za vodu, staklene flaše, posude sa česmicama
Čaše/Šolje za jednokratnu upotrebu, plastične čaše / šolje	Višekratne šolje/čaše
Plastične slamke	Metalne slamke, papirne slamke (bez slamki ako nisu neophodne)
Aluminijumska folija ili plastična folija	Folija od pčelinjeg voska, silikonski pokrivači
Plastične kese	Cegeri, papirne kese
Činije od stiropora	Višekratne činije
Jednokratne čaše za kafu i sok	Višekratne čaše (opcija papirnih čaša za kafu je najmanje preporučljiva opcija jer ih nije moguće reciklirati zbog tankog sloja plastike koji se nalazi unutra kao barijera za tečnost)
Plastične mješalice za kafu/čaj	Drveni štapići, metalne kašičice
Pojedinačne porcije u jednokratnoj ambalaži (ulje, sirće, med, čokoladni krem, puter, žitarice, jogurt,	Bulk dispenser (veće posude)

slatkiši, grickalice itd.)	
Jednokratne rukavice za akcije čišćenja	Višekratne, perive rukavice

*** Treba izbjegavati jednokratne papirne proizvode (čaše, tanjiri, šolje za kafu, pribor za jelo) jer ih nije moguće reciklirati zbog tankog sloja plastike koji se nalazi unutra i služi kao barijera za tečnost

*** Opcije biorazgradive, kompostabilne i/ili biobazirane plastike nisu najpouzadanije jer su joj potrebni posebni uslovi za kompostiranje u okviru sistema upravljanja organskim otpadom koji još uvijek ne postoji na Zapadnom Balkanu

Hrana	Savjet
Voće	Kupite voće na pijaci ili u supermarketu koristeći ceger ili gajbicu kako bi izbjegli korišćenje plastičnih kesa jabuke, banane, mandarine, breskve, kruške, grožđe...šta god je dostupno i moguće jesti iz ruke koštunjavo i/ili suvo voće
	Ne zaboravite da operete voće, naročito ako na vašoj lokaciji nemate pristup vodi
	Obavezno hranu služite u višekratnim posudama ili cegerima, bez plastične ambalaže. Takođe, voće možete poslužiti u drvenoj gajbici ili običnoj papirnoj kesi
Peciva i/ili sendviči	Naručite peciva/sendviče u lokalnoj pekari, dajte im veću posudu da ih zapakuju - naglasite da ne želite plastično pakovanje

Piće	Savjet
Voćni sirup	Staklene boce
Voda	Bidon/Posuda (sa česmicom) sa vodom sa česme za piće, iz kojeg volonteri ili učesnici mogu da dopune svoje višekratne boce ili

Z E R O
W A S T E
M O N T E N E G R O

	čase za vodu *Naročito bitno ako vaša lokacija nema pristup pijaćoj vodi
Sva pića sa sistemom povraćaja ambalaže	Bilo koje piće sa sistemom povrata ambalaže (pića u staklenim flašama koje se vraćaju proizvođaču i ponovo koriste)... *Pobrinite se da prazna ambalaža bude vraćena nakon događaja
Sokovi bez sistema povraćaja ambalaže	Višekratne posude (sa česmicom) koje prije događaja napunite sokom tako da učesnici sami mogu natočiti svoje piće u višekratne čase

Integrisanjem ovih zamjena možete dodatno smanjiti otpad i promovisati održiv pristup na vašem događaju. **Budimo promjena koju želimo da vidimo!**

***** Prije organizacije događaja, organizatora/osoblje objekta možete uputiti da se informiše detaljnije uz pomoć [Zero Waste HORECA vodiča za Crnu Goru](#)**